

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0260
Dok.: HAA40070

Besvarelse af spørgsmål nr. 428 af 22. juni 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 15/6-06 fra Communiqué vedrørende advokat Jes Anker Mikkelsens artikel i Børsen 9/6-06: Regeringen på vej med omvendt udlicitering, jf. REU alm. del - bilag 689.”

Svar:

Artiklen, som er nævnt i spørgsmålet, vedrører overvejelserne om at indføre en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling. Advokat Jes Anker Mikkelsen anfører bl.a., at der lægges op til en ”omvendt udlicitering”, hvor mæglingsopgaver, som i dag udføres af private, fremover skal være en offentlig ydelse.

Justitsministeriet iværksatte i foråret 2003 i samarbejde med Domstolsstyrelsen og Advokatrådet en forsøgsordning med retsmægling i civile retssager ved byretterne i København, Århus, Ålborg og Roskilde samt ved Vestre Landsret. Ved hver af de nævnte retter er der udpeget først to og siden tre dommere og et tilsvarende antal advokater som retsmæglere. Retsmæglerne har gennemgået en særlig uddannelse i mægling/mediation.

Forsøgsordningen er beskrevet nærmere i Justitsministeriets notat af 6. februar 2003, som er sendt til Folketingets Retsudvalg den 25. februar 2003. Retsmægling er mæglingsbestrebelse, der har tilknytning til domstolenes behandling af civile sager, men rækker ud over traditionel forligsmægling ved domstolene. I retsmægling hjælper en mægler, der er knyttet til retten, som neutral tredjepart sagens parter med selv at finde frem til en for dem tilfredsstillende løsning på deres konflikt. Retsmægleren kan ikke træffe afgørelse i sagen. Det er frivilligt at deltage, og det, som foregår i retsmæglingen, er fortroligt. Traditionel forligsmægling ved domstolene tager normalt udgangspunkt i parternes konkrete krav og de retlige rammer herfor. Ved retsmægling fokuserer man i en mere formløs proces i højere grad på de underliggende interesser i konflikten og på parternes behov og fremtidige forhold.

Forsøgsordningen har haft til formål at tilvejebringe praktiske erfaringer til brug for Retsplejerådets overvejelser om en permanent ordning med retsmægling. Af den endelige evalueringsrapport fra marts 2005 fra Justitsministeriets Forskningsenhed, som er sendt til Folketingets Retsudvalg den 18. marts 2005, fremgår bl.a., at retsmægling samlet set i langt hovedparten af sagerne og af langt hovedparten af de involverede vurderes meget positivt. Evalueringen viser, at der blandt såvel retsmæglerne som parterne og partsadvokaterne er stor opbakning bag forsøgsordningen, og at et stort flertal vil anbefale, at ordningen videreføres.

I regeringsgrundlaget Nye Mål fra 2005 er det anført, at regeringen ønsker at udvide brugen af smidige og fleksible former for konfliktløsning, at regeringen – bl.a. i lyset af de meget positive erfaringer fra forsøgsordningen med retsmægling – vil tage initiativ til at få udbredt anvendelsen af retsmægling som konfliktløsningsmiddel til alle landets domstole.

Det grundlæggende formål med at indføre en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling vil være at give parterne i sager, der allerede er indbragt for domstolene, en mulighed for – hvis de ønsker det – at søge tvisten løst på en anden måde end ved traditionel forligsmægling i retten, der bygger på de gældende retsregler, eller ved en dom. Retsmægling kan således give mulighed for at nå frem til en aftalt løsning på konflikten, der opleves som mere tilfredsstillende for begge parter, idet løsningen ved retsmægling som nævnt i højere grad kan tage hensyn til parternes underliggende interesser, behov og fremtidige forhold, og i højere grad kan give parterne indflydelse på forløbet.

En landsdækkende ordning med retsmægling vil ikke berøre parternes muligheder for at søge konflikten løst udenretligt, herunder ved mægling/mediation, som foretages af advokater eller andre private mæglere m.v. En retsmæglingsordning vil således ikke indebære, at en opgave, som i dag løses af private, for fremtiden skal løses af det offentlige, men der er tale om, at parter i sager, som indbringes for domstolene, vil få en alternativ mulighed for at få løst deres konflikt på den mest hensigtsmæssige og tilfredsstillende måde.

Den nærmere udformning af en permanent landsdækkende ordning med retsmægling overvejes for tiden af Retsplejerådet, som forventes at afgive betænkning herom i løbet af efteråret 2006. Retsplejerådets betænkning vil herefter blive sendt i en bred høring hos berørte myndigheder og organisationer mv. med henblik på, at der kan tages stilling til udformningen af et lovforslag på området.

Det kan oplyses, at Retsplejerådet i sit arbejde med retsmægling også har inddraget erfaringer med mægling/mediation i andre lande - herunder erfaringer fra England - samt det foreliggende EU-direktivforslag om visse aspekter af mægling på det civil- og handelsretlige område.

